

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119213406
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4119213406.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: G. H., nar. XX. XX. XXXX a V. H., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom S. č. XXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka X. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. č. XXX, zastúpená JUDr. Mariánom Dobišom, advokátom, so sídlom Nitra, Sládkovičova 1 a otec H. J. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. č. XXX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 16. decembra 2019 č. k. 10P/202/2019-98 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že neodkladným opatrením dočasne zveruje maloletého G. H., nar. XX. XX. XXXX a maloletého V. H., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matke a otcovi ukladá povinnosť platiť výživné na maloletého G. vo výške 70 eur mesačne a na maloletého V. vo výške 50 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia.

Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom H. na čas po rozvode, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10P/178/2019.

Vo zvyšnom napadnutom zamietajúcom výroku, čo do úpravy styku otca s maloletými deťmi, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, 2, § 360 ods. 1, 2, § 361, § 365 ods. 1, 2, § 367 ods. 1 až 4, § 366 CMP. Uviedol, že matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 12. 11. 2019 domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd maloletých G. a V. H. dočasne, na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletých detí, zverí do jej osobnej starostlivosti, dočasne upraví styk otca s maloletými deťmi tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s nimi každý párnny týždeň od piatka od 15.30 hod. do nedele do 19.00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne v škôlke alebo v škole a v prípade, ak maloleté deti nebudú v týchto zariadeniach, tak v mieste bydliska matky a po ukončení styku maloleté deti matke odovzdá v mieste bydliska matky, matka bude povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a deti mu včas odovzdať, otec bude zároveň povinný priebežne prispievať na výživu maloletých detí, a to na G. sumou 150 eur mesačne a na V. sumou 100 eur mesačne vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia. Návrh matka zdôvodnila tým, že deti sa narodili v manželstve, v súčasnosti na Okresnom súde Topoľčany prebieha konanie o jeho rozvod a s ním spojenú úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. S maloletými deťmi sa odťahovala zo spoločnej domácnosti v S., v súčasnosti sa zdržiavajú u jej matky v X., na ul. D. č. XX,

kde plánuje zostať až do vyriešenia nového vlastného bývania v X.. Dôvodom odsťahovania zo spoločnej domácnosti je eskalovanie konfliktov s otcom maloletých detí, jej urážanie zo strany otca, čo sa snažila riešiť v poslednej dobe privolaním polície. Ona aj manžel podali na Okresnom súde Topoľčany návrhy na rozvod manželstva, otec sa domáhal tiež nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí do právoplatnosti rozvodu manželstva maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, ktorý mu súd zamietol. V predmetnom návrhu otec tvrdil, že ona je promiskuitná a psychopatická osobnosť, čo nie je pravdou, hoci nepopiera, že bola manželovi neverná. V poslednom období pred odsťahovaním otec na ňu vyvíjal psychický nátlak, zintenzívnil nadávky na ňu, natáčal si ju, svedkami boli aj maloleté deti. Do domácnosti nasťahoval svojho otca, aby ju a deti kontroloval. Táto situácia negatívne vplývala na mal. V., začal mať bolesti brucha, a preto, vzhľadom na všetky uvedené okolnosti, s deťmi opustila spoločnú domácnosť a nasťahovala sa k svojej matke do X., pričom v X. vybavila maloletým deťom školu a škôlku. S manželom sa snažila dohodnúť, ale dohoda s ním nie je možná, preto žiadala, aby súd dočasne upravil pomery maloletých detí nariadením neodkladného opatrenia v zmysle jej návrhu. Okresný súd Nitra dňa 06. 12. 2019 podľa § 112 ods. 1 CMP postúpil spis Okresnému súdu Topoľčany z dôvodu, že maloleté deti H. majú bydlisko určené zákonným spôsobom v obci S. patriacej do obvodu Okresného súdu Topoľčany, ak sa teda aj s matkou nachádzajú v X., k zmene ich bydliska došlo bez dohody s otcom maloletých detí. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že na žiadosť Okresného súdu Nitra vykonal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra šetrenie v domácnosti, v ktorej aktuálne maloleté deti žijú a v správe zo dňa 26. 11. 2019 uviedol, že matka býva s deťmi a jej matkou v X,X-izbovom byte, ktorý má jej matka v prenájme, býva tu aj matkin plnoletý brat, jednu izbu v byte obývajú maloletí G. a V.. Mal. G. pri pohovore s pracovníčkou Úradu uviedol, že odkedy sa presťahovali do X., začal tu chodiť aj do školy, ale ocino ho vraj núti vrátiť sa naspäť do školy v S., on tam už ale nechce chodiť, lebo spolužiaci mu nadávali a nerozprávali sa s ním. S otcom sa stretávajú, zavolá im, alebo aj príde, vzal ich do H., ale oni s ním veľmi nechcú ísť, lepšie im je tam, kde teraz bývajú, na otázku, či by sa chcel s otcom stretávať, súhlasne prikývol hlavou (z kontextu vyplýva, že by s tým súhlasil, keď už bude rozhodnuté, že bude zverený do osobnej starostlivosti matky). Teraz sa však bojí, že pokiaľ by išli na víkend k otcovi, tak by ho otec mamine nevrátil. Maloletý tiež uviedol, že rodičia sa stále hádali, pokým bývali spolu, potom sa k nim nasťahovali ešte aj babka a dedko, jemu to prekážalo, pretože aj oni matke nadávali a tiež preto, že nemal súkromie a bolievalo ho bruško, mával stresy. Mladší V. bol pri rozhovore nesústredený, len ťažko odpovedal na otázky, vzhľadom na jeho vek, povedal, že chce bývať s maminou a G., na otázku, či by sa chcel stretávať s otcom a či by chcel uňho prespávať, pokýval súhlasne hlavou. Po oboznámení s návrhom matky, spisovým materiálom a obsahom rozvodových spisov mal súd za preukázané, že v manželstve rodičov maloletých detí sú nezhody, ktoré vyústili v odsťahovanie sa matky aj s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti. Otec tvrdí, že matka sa dopustila nevery (čo ona nepoprela, ale popiera, že by viedla promiskuitný život a bola psychopatická, ako to uvádza otec), matka tvrdí, že aj manžel jej bol neverný, ju si nevšímal, venoval sa svojim záujmom, v poslednom období pred ukončením spoluzitia ju verbálne napádal aj pred maloletými deťmi. Možno zároveň konštatovať, že aj keď vzťahy medzi rodičmi ako manželmi sú vážne narušené, obidvaja rodičia majú pozitívny vzťah k svojim maloletým deťom, obidvaja sa chcú o ne starať aj po rozvode manželstva a spoločne sa o deti starali až do 08. 11. 2019, kedy sa matka s maloletými deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti, pričom otec so zmenou doterajšieho bydliska maloletých detí nesúhlasí. V starostlivosti rodičov o maloleté deti neboli doposiaľ zistené žiadne nedostatky. Schopnosť a spôsobilosť rodičov riadne sa starať o svoje maloleté deti, ako aj zisťovanie príčin rozvratu manželstva a pomerov v rodine bude predmetom dokazovania vo veci rozvodu manželstva a s ním spojenej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode za účelom zistenia, aká úprava - v prípade, že súd manželstvo rodičov rozvedie - bude v najlepšom záujme maloletých detí, v súčasnosti však súd nemá dostatok dôkazov na čo najobjektívnejšie a spravodlivé rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom a zároveň nie je názoru, že je potrebné dočasne upravovať pomery maloletých detí nariadením neodkladného opatrenia, pričom matka naliehavosť takejto dočasnej úpravy pomerov ani nepreukázala. Obidvaja rodičia majú naďalej rovnaké rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom, doposiaľ nebolo preukázané, že tieto práva a povinnosti nie sú spôsobilí vykonávať a len samotná skutočnosť, že matka deti vzala z ich doterajšieho bydliska a býva s nimi v inom meste (s čím otec nesúhlasí a na zmenu bydliska maloletých detí ani nedal súhlas), nie je dôvodom na dočasnú úpravu pomerov maloletých detí nariadením neodkladného opatrenia bez toho, aby bola preukázaná naliehavosť takejto dočasnej úpravy. S ohľadom na uvedené, súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, namietajúc, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený stav neobstojí, pretože sú

prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Má za to, že prvoinštančný súd sa nedostatočne vysporiadal s dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise. Na základe vykonaného dokazovania nemôže obstať tvrdenie, že súd v súčasnosti nemá dostatok dôkazov na čo najobjektívnejšie a spravodlivé rozhodnutie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom a prezentovaný názor, že nie je potrebné dočasne upravovať pomery maloletých detí nariadením neodkladného opatrenia, pričom matka údajne naliehavosť takejto úpravy nepreukázala. V správe sociálnej kurately je okrem iného zachytený postoj maloletých detí k súčasnému stavu a ich pomerom. Mal. G. sa nová škola páči, dokonca sa vyjadril, že do pôvodnej školy sa nechce vrátiť, v novej škole v X. si dokázal nájsť nových kamarátov a rýchlo sa adaptoval aj na nové prostredie, kde býva. Obdobne nové prostredie vníma aj mal. V.. Zo Správy sociálnej kurately vyplýva súčasný objektívny postoj maloletých detí k matke, ako aj k otcovi, pričom v správe nie je spomínané, že by maloleté deti boli zo strany matky negatívne ovplyvňované vo vzťahu k otcovi. Ako to vyplýva z odôvodnenia uznesenia, súd niektoré skutočnosti zo správy sociálnej kurately zohľadnil, avšak nezohľadnil tú najviac rozhodujúcu, a to samotný záver správy sociálnej kurately, kde sociálna kuratela navrhuje, aby ohľadne povinnej školskej dochádzky mal. G. a tiež s poukazom na vyjadrenia mal. G. súd neodkladným opatrením zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matke. Otec sám svojím súčasným konaním najviac ubližuje maloletým deťom, vyjadrením svojho nesúhlasu so zmenou školy, ktorý predložil v konaní vedenom prvostupňovým súdom pod č. 10P/178/2019, znemožnil napr. mal. G., aby mohol ďalej navštevovať základnú školu v novom prostredí, v ktorej sa mal. G. páčilo a prinútil ho vrátiť sa do školy, v ktorej sa mu nepáči. Mal. G. je opätovne stresovaný z toho, že sa musel vrátiť a ďalej musí navštevovať pôvodnú školu, dokonca v poslednom období odmietal prípravu do školy. Prvoinštančný súd vydaným uznesením zmaril podľa názoru matky možnosť pre mal. G., aby mohol navštevovať novú školu, ktorú sám uprednostnil. Má za to, že vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dostatočne opísala súčasnú situáciu, z ktorej vyplynula a naďalej vyplýva naliehavosť dočasného upravenia výkonu rodičovských práv a povinností. Otec maloletým deťom neustále volá na ich mobilné telefóny a snaží sa ich presvedčiť, aby sa vrátili do ich pôvodného bydliska, avšak bez matky. Sú opakovane stresované, mal. G. už odmieta s otcom aj komunikovať telefonicky. Otec vôbec nerešpektuje názory detí, bráni jej, aby s mal. G. navštívila psychologickú ambulanciu. Nariadením neodkladného opatrenia sa mohlo práve takýmto situáciám predísť, nakoľko by boli nastavené minimálne „mantinely“ v otázke dočasného výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré by museli rodičia maloletých detí, teda otec, ale aj matka, jednoducho rešpektovať, a teda by sa predišlo vzniku ujmy, hlavne psychickej na strane maloletých detí, ktorá sa za súčasného stavu len prehľbuje. Nariadením neodkladného opatrenia by sa tiež upravila dočasne vyživovacia povinnosť otca voči deťom, pričom od 08. 11. 2019 doposiaľ otec neprispel matke na maloleté deti ani jedným eurom. Ďalej uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia, v rámci ktorého sa súd nedostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, čo malo v konečnom dôsledku za následok nesprávne práve posúdenie veci samej. Žiadala, aby Okresný súd Topoľčany napadnuté uznesenie formou autoremedúry zrušil a jej návrhu v celom rozsahu vyhovel, alternatívne, aby Krajský súd v Nitre jej odvolaniu vyhovel a napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie.

3. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec, ktorý uviedol, že nikdy nesúhlasil, ani nesúhlasí z objektívnych dôvodov, ktoré sú v záujme maloletých detí, aby deti zmenili svoje bydlisko. Deti bez jeho súhlasu žili v spoločnej domácnosti s manželkiným bratom, jeho tehotnou družkou, manželkinou matkou a dvomi psami. Podľa jeho názoru, na základe správy sociálnej kurately je zrejmé, že postoj k obdobiu pred zverením a po zverení detí do starostlivosti niektorého z rodičov súdom, bol mal. G. evidentne podložený tretími osobami. Ďalším, veľmi podstatným faktom, ktorý dokazuje jeho ústretovosť a nekonfliktnosť v súvislosti s deťmi je, že už od opätovného nástupu mal. G. naspäť do Základnej školy S., tohto dennodenne vozí ráno z Nitre do ZŠ v S. a po škole naspäť do X., pokiaľ si neželá inak. Tiež zdôraznil, že terénne pracovníčky SPODaSK ÚPSVaR v Nitre nemali dostatok dôkazov o nemorálnom, nebezpečnom (pokusy o samovraždu) a promiskuitnom (striedanie milencov, intímne skúsenosti s rovnakým pohlavím) správaní matky detí. Matka vytrhla deti z ich domova bez toho, aby to vopred oznámila deťom, jemu, pedagógom v školskom a predškolskom zariadení a ani riaditeľkám týchto zariadení. Navyše ako otec mal s deťmi nadštandardný vzťah, veľmi kamarátsky, plný citov a lásky. On vždy konal iba v súlade so záujmami maloletých detí. Nikdy nekonal účelovo a tiež nikdy nesledoval svoje záujmy, ako to tvrdí navrhovateľka, ale práve naopak, vždy mu šlo výlučne o záujmy detí. Deťom dokáže a má záujem poskytnúť istotu stálosti bývania vo vlastnom rodinnom dome, osobný priestor pre deti a kompletne zázemie bez nutnosti neustáleho sťahovania sa z miesta na miesto. Jednoznačnou

fabuláciou je tiež tvrdenie navrhovateľky, že sa snaží deti neustále presvedčiť, aby sa vrátili domov a bez matky. Nikdy nič v tomto význame deťom ani nepovedal, ani nenapísal. To, že sú deti v strese, tvrdí iba navrhovateľka. Nikdy by ich nevystavoval stresu a vždy konal iba v záujme oboch maloletých detí. Práve on bol ten, ktorý sa navrhovateľky pýtal 06. 12. 2019, či náhodou nebol mal. G. objednaný psychologičke, pretože ho tam chcel odvieť. Navrhovateľka mu na jeho otázku neodpovedala. Deťom pravidelne nosí balíčky s potravinami. Správanie navrhovateľky je podľa jeho názoru iracionálne, keďže duplicitne kupuje maloletým deťom veci, ktoré majú vo svojom domove, vo svojich skrinkách. Vo svojom domove v S. majú maloleté deti všetko, čo potrebujú, postará sa o nich presne tak, ako predtým, ako ich navrhovateľka vytrhla z ich domova. Posledné dva mesiace, od prevalenia nevery navrhovateľky, neprispela na chod domácnosti ani jediným eurom. Napriek tomu v domácnosti bývala, kúpala sa, prala si a varila. Tým, že samú seba pasuje do pozície obeť, chce dosiahnuť iba to, že prostredníctvom falošných tvrdení bez doloženia dôkazov sa snaží vyvolať ľútosť nad situáciou, v ktorej sa ocitla. Navrhoval, aby súd odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 16. 12. 2019 zamietol.

4. K vyjadreniu otca sa opätovne písomne vyjadrila matka, ktorá uviedla, že vyjadrenie otca považuje za účelové, nepravdivé, ktorým otec prekrúca skutočnosti a hlavne jeho postoj a správanie v poslednom období. Maloleté deti sa odmietajú stretávať s otcom. Mal. G. odmieta navštevovať Základnú školu v S.. Nechce každé ráno cestovať, pretože to zle vplýva na jeho psychiku. Je viac unavený a nevie sa sústrediť na školu. Bolieva ho bruško, je v strese, keď má pre neho otec prísť. Chce sa vrátiť do základnej školy v X., ktorú navštevoval, chýbajú mu spolužiaci a krúžok hádzaná, ktorému sa chce venovať. Sťažuje sa na súčasnú školu, že mu spolužiaci robia zle a že mu hovoria o novej priateľke otca, ktorá bola vychovávateľkou v škole a ktorá prespáva u otca na adrese jej trvalého bydliska. Mal. G. chodí každý deň s plačom, otca opakovane viac krát prosil, aby mu dal súhlas, aby mohol prestúpiť do X., kde aj býva. Otec neprispieva na maloleté deti, za dva mesiace priniesol maloletým deťom sedemkrát malú tašku potravín. Toto je podľa otca nákup pre deti, ktoré sa potrebujú obliekať, potrebujú kozmetiku, potrebujú potraviny ako je mäso, mlieko, vajíčka, aby im mohla navariť obed. Uviedla, že s maloletými deťmi sa presťahovala do trojizbového bytu v X. na adrese: E. XX, X., teda už býva len s maloletými deťmi. Školu v Nitre má mal. G. od bytu 10 minút pešou chôdzou, nemusel by tak skoro ráno vstávať a môže sa venovať krúžkom, ktoré ho zaujímajú. Cez vianočné sviatky otec deti volal do S., maloleté deti odmietali ísť k otcovi. Otec maloleté deti psychicky a citovo vydiera. Keby otcovi tak záležalo, aby maloleté deti dostali od neho darčeky, tak by ich priniesol maloletým deťom, a nie, že sa im vyhráza, že keď neprídu, nič nedostanú. Otec všade uvádza, že matka maloletých detí vytrhla z domova. Pravdou však je, že bola nútená odísť, keď ju otec ponižoval, vyhadzoval z domu, ak mu nedá celú jej výplatu na účet. Pred maloletými deťmi jej nadával, musela privolať políciu, pretože to maloleté deti museli počúvať a bála sa otca, aby jej fyzicky neublížil. Otec marí každé jedno jej rozhodnutie, ktoré robí iba v prospech maloletých detí. Zmaril návštevu psychologičky, ktorú mal navštevovať jeho syn. Zmaril zmenu detskej lekárky. Mal. V. sa tiež odmieta stretnúť s otcom, pritom ona ho prehovára, aby za otcom šiel, lenže on nechce. Mal. V. opakuje správanie po mal. G..

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmeniť tak, že neodkladným opatrením súd dočasne zverí maloletého G. H., nar. XX. XX. XXXX a maloletého V. H., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matke a otcovi uloží povinnosť platiť výživné na maloletého G. vo výške 70 eur mesačne a na maloletého V. vo výške 50 eur mesačne, vždy do 15-ho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia, pričom toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom H. na čas po rozvode, vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10P/178/2019. Vo zvyšnom napadnutom zamietajúcom výroku, čo do úpravy styku otca s maloletými deťmi, dospel odvolací súd k záveru o vecnej správnosti napadnutého uznesenia, preto ho v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

10. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Zákon rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení: a/ neodkladné opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov strán. Potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať i na čas minulý, b/ opatrenia nariadené v prípade, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch skupinách neodkladných opatrení bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné.

13. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že matka dňa 12. 11. 2019 doručila súdu prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala maloletého G. a maloletého V. H. dočasne zveriť do jej osobnej starostlivosti, dočasne upraviť styk otca s maloletými deťmi tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s nimi každý párný týždeň od piatka od 15.30 hod. do nedele do 19.00 hod. s tým, že otec si maloleté deti vyzdvihne v škôlke alebo v škole a v prípade, ak maloleté deti nebudú v týchto zariadeniach, tak v mieste jej bydliska a po ukončení styku jej maloleté deti odovzdá v mieste jej bydliska, pričom ona bude povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a deti mu včas odovzdať. Tiež žiadala uložiť otcovi povinnosť, aby priebežne prispieval na výživu maloletých detí, a to na G. sumou 150 eur mesačne a na V. sumou 100 eur mesačne. Z odôvodnenia podaného návrhu vyplýva, že maloleté deti sa narodili v manželstve, v súčasnosti na Okresnom súde Topoľčany prebieha konanie o jeho rozvod a s ním spojenú úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. S maloletými deťmi sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti v S., v súčasnosti sa zdržiavajú u jej matky v X., kde plánuje zostať až do vyriešenia nového vlastného bývania v X.. Dôvodom odsťahovania zo spoločnej domácnosti je eskalovanie konfliktov s otcom maloletých detí, jej urážanie zo strany otca, čo sa snažila riešiť v poslednej dobe privolaním polície. Ona aj manžel podali na Okresnom súde Topoľčany návrhy na rozvod manželstva, otec sa domáhal tiež nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí do právoplatnosti rozvodu manželstva maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, ktorý mu súd zamietol. V predmetnom návrhu otec tvrdil, že ona je promiskuitná a psychopatická osobnosť, čo nie je pravdou, hoci nepopiera, že bola manželovi neverná. V poslednom období pred odsťahovaním otec na ňu vyvíjal psychický nátlak, zintenzívnil nadávky na ňu, natáčal si ju, svedkami boli aj maloleté deti. Do domácnosti nasťahoval svojho otca, aby ju a deti kontroloval. Táto situácia negatívne vplývala na mal. V., začal mať bolesti brucha, a preto vzhľadom na všetky uvedené okolnosti s deťmi opustila spoločnú domácnosť a nasťahovala sa k svojej matke do X., pričom v X. vybavila maloletým deťom školu a škôlku. S manželom sa snažila dohodnúť, ale dohoda s ním nie je možná, preto žiadala, aby súd dočasne upravil pomery maloletých detí nariadením neodkladného opatrenia v zmysle jej požiadavky.

14. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 10P/178/2019 prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom H. na čas po rozvode, v rámci ktorého konania súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolaciemu súdu je tiež známe, že v rámci odvolacieho konania Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 19. decembra 2019 č. k. 5CoP/54/2019-189 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie (zo dňa 5. novembra 2019 č. k. 10P/178/2019-45) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Prejednávajúc podanú právnu vec, v dôsledku odvolania matky, dospel odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, k záveru, že v tejto právnej veci je dôvodné neodkladne upraviť pomery účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého by boli maloleté deti H. dočasne zverené do osobnej starostlivosti matke a otec by bol súčasne povinný platiť výživné v nevyhnutnej miere. Účelom neodkladného opatrenia je bezodkladná úprava pomerov, pričom potreba takejto úpravy musí byť naliehavá. Z obsahu spisu v prejednávanej veci, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, vyplýva pre odvolací súd taký záver, že takáto potreba bezodkladnej úpravy pomerov v danej veci je daná.

16. Nespornou je skutočnosť, že rodičia maloletých detí H. v dôsledku manželských nezhôd sa ocitli v rozvode konaní, ktoré bezpochyby a logicky zasahuje do bežného života ich maloletých detí. Tiež je zrejme to, že rodičia následkom odsťahovania sa matky spolu s maloletými deťmi nežijú v jednej domácnosti, keď matka spolu s maloletými deťmi žije v X. a otec zostal bývať v domácnosti, ktorú viedol s matkou v S.. To, že napätie medzi rodičmi je eskalujúce, ako i to, že každý z rodičov vníma rozpad ich manželstva rozdielne, s diametrálne odlišnými príčinami tohto stavu, je fakt, ktorý má nesporný vplyv na to, v akej vypätej sociálnej situácii sa momentálne maloleté deti ocitli, ako i na to, akým spôsobom rodičia aktuálne riešia záležitosti súvisiace so starostlivosťou o maloleté deti. Príkladom tohto stavu je, okrem iného, i to, ako rodičia nevládli riešiť situáciu ohľadne umiestnenia maloletého V. do školského zariadenia v mieste jeho aktuálneho bydliska, s takým výsledkom, že dieťa je aktuálne denne vozené z X. do školy v S.. Pritom obaja rodičia prísne apelujú na to, že všetko, čo sa týka riešenia záležitostí ohľadne maloletých detí, robia v ich najlepšom záujme.

17. Prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí je najlepší záujem dieťaťa, ktorý v rámci tohto konania, ako i podaného odvolania a vyjadrenia k nemu zdôrazňujú obaja rodičia. Nastoluje sa potom zásadná otázka, čo je v danom prípade najlepším záujmom maloletých detí H. z hľadiska toho, akým spôsobom sa majú nastaviť pravidlá starostlivosti rodičov o deti v situácii prebiehajúceho konania o rozvod rodičov, v rámci ktorého bude súd na čas po rozvode upravovať i rodičovské práva a povinnosti k spoločným synom, a súčasne v situácii, keď rodičia si tieto pravidlá nedokážu konštruktívnu komunikáciou nastaviť sami.

18. Každopádne, je potrebné primárne uviesť, že interpretácia tohto pojmu (najlepší záujem dieťaťa) z pohľadu otca a z pohľadu matky je rôzna. To, že tomu tak je, zrejme odzrkadľuje len ten fakt, že na najlepší záujem dieťaťa nazerajú najmä optikou svojich rodičovských záujmov. Uvedené odvolací súd neuvádza z toho dôvodu, že by čo i len náznakom spochybňoval snahu rodičov o to najlepšie pre ich deti, ale z dôvodu, že zrejme na to, čo je pre ich deti najlepšie, treba nazeráť primárne bez ohľadu na to, čo je najlepšie pre rodiča, a tak potom zabezpečiť v živote detí čo najideálnejšiu rovnováhu.

19. V zásade však možno ustáliť, že najlepší záujem dieťaťa je pojem veľmi pružný, ktorý musí byť skúmaný individuálne, vždy v konkrétnej situácii bez aplikácie predsudkov a neoverených predpokladov. Záver o tom, čo je pre konkrétne dieťa/deti jeho najlepším záujmom, musí vychádzať zo zistených okolností a musí sa uskutočniť tak, aby v plnej miere rešpektovalo všetky práva zakotvené v Dohovore o právach dieťaťa a jeho Opčných protokoloch.

20. S ohľadom i na vyššie uvedené, mal odvolací súd za to, že je dôvodné neodkladným opatrením dočasne upraviť pomery účastníkov tohto konania, teda pomery rodičov a ich maloletých detí, keď mal za to, že takúto úpravu si vyžaduje aktuálna situácia pomerov, v ktorých sa maloleté deti po rozpade manželstva rodičov, do času jeho rozvodu, ocitli, v situácii, keď rodičia nevládajú záležitosti v súvislosti so starostlivosťou o maloleté deti riešiť vzájomnou konštruktívnu komunikáciou a tak, aby to skutočne zodpovedalo najlepším záujmom ich maloletých detí. Podľa názoru odvolacieho súdu, za takýchto okolností, keď účelom neodkladnej úpravy pomerov je zasiahnuť operatívne v situáciách, ktoré si záujem

maloletého dieťaťa skutočne vyžadujú, je dôvodné stanoviť dočasne, až do doby, pokiaľ súd o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v konaní o rozvod nerozhodne, pravidlá starostlivosti o maloleté deti, a tak deti dočasne zveriť jednému z rodičov, ako i druhého rodiča, v prípade odôvodnenej potreby, zaviazat' na platenie výživného v nevyhnutnej miere.

21. V tomto konkrétnom prípade, mal odvolací súd za to, že návrh matky na dočasné zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti bol tak podaný dôvodne, matka jednak zabezpečuje riadnu starostlivosť o deti, keď v tejto starostlivosti súdu nie sú známe žiadne nedostatky, ako i súčasne mal za to, že takáto dočasná úprava pomerov rodičov a detí je spôsobilá prispieť k stabilizácii vzájomných vzťahov, predovšetkým medzi rodičmi, keď nastavením presných pravidiel možno odôvodnene očakávať i elimináciu konfliktného riešenia mnohých životných situácií, čo je nesporne v záujme maloletých detí.

22. Rovnako mal odvolací súd za to, že v danom prípade je dôvodné rozhodnúť aj o tom, že v zmysle ustanovenia § 366 CMP súd uloží otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletých detí v nevyhnutnej miere, ktorú nevyhnutnú mieru v danom prípade stanovil sumou výživného 70 eur na maloletého G. a sumou 50 eur na maloletého V.. Z obsahu spisu mal súd osvedčené, že otec si svoju zákonnú povinnosť vyživovať svoje deti neplní riadne, keď na ich výživu prispieva len vo forme naturálneho plnenia. Takáto forma príspevku na výživu maloletých detí však v žiadnom prípade nepokrýva riadne zabezpečovanie výživy a starostlivosti o maloleté deti zo strany otca, keď odôvodnené potreby maloletých detí je potrebné uhrádzať v kontexte množstva dielčích potrieb a nielen stravovania (a to produktmi, ktoré si vyberá sám otec). Požiadavke riadneho plnenia vyživovacej povinnosti rodiča totiž nezodpovedá, pokiaľ si rodič svoju vyživovaciu povinnosť neplní pravidelne, ako ani to, ak jej plnenie rodič nahrádza výlučne plnením v naturálnej forme bližšie nešpecifikovaného rozsahu.

23. Vychádzajúc tak zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, mal odvolací súd za to, že je potrebné i v tomto smere poskytnúť účinnú ochranu záujmom maloletých detí, ktorých záujem je dominantný, a to vo forme stanovenia povinnosti otca riadne prispievať na ich výživu, keď mal za to, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť riadne neplní. I keď v rámci rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení neboli preukázané odôvodnené náklady na maloleté deti, ani to, že by bola priamo ohrozená ich výživa, je potrebné uviesť, že každý rodič, bez ohľadu na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť si vyživovaciu povinnosť aspoň v minimálnom rozsahu, pričom riadne plnenie si vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom nebolo osvedčené. Navyše je potrebné doplniť i to, že nie je dôvodné od matky spravodlivo požadovať, aby až do doby rozhodnutia súdu vo veci samej sama zabezpečovala výživu maloletých detí, pretože uvedené jej neumožňujú ani jej zárobkové pomery, s ňou v návrhu deklarovaným príjmom 420 eur. Pokiaľ tak odvolací súd vychádza zo skutočností matkou tvrdených, a síce, že otec dosahuje príjem cca 850 eur, nastavenú výšku výživného 70 eur na maloletého G. a 50 eur na maloletého V. mesačne možno považovať za takú, ktorá dočasne zodpovedá nevyhnutnej miere starostlivosti otca o maloleté deti formou výživy.

24. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd, aplikujúc ustanovenie § 2 ods. 1 CMP s použitím ustanovenia § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k dočasne starostlivosti o maloleté deti a vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom zmenil tak, že maloleté deti dočasne zveril do osobnej starostlivosti matke a otcovi stanovil povinnosť prispievať v nevyhnutnej miere na výživu maloletých synov, a to na maloletého G. sumou 70 eur mesačne a na maloletého V. sumou 50 eur mesačne, ktorá suma by mala v nevyhnutnej miere pokryť najzákladnejšie potreby maloletých detí do času, kým prvoinštančný súd nerozhodne o rodičovských právach a povinnostiach k deťom v rámci konania o rozvod manželstva, do skončenia konania ktorého trvanie tohto neodkladného opatrenia obmedzil.

25. Pokiaľ matka žiadala neodkladným opatrením upraviť i stretávanie sa otca s maloletými deťmi, odvolací súd mal za to, že takúto požiadavku na neodkladnú úpravu neodôvodňujú skutkové okolnosti tejto veci, keď z obsahu spisu nemal za osvedčené, že matka by vyvíjala úsilie v smere zamedziť stretávaniu sa otca s maloletými deťmi, a tak mu zamedziť akýkoľvek kontakt s nimi a rovnako nemal za osvedčené to, že matkou navrhovaná úprava, z hľadiska aktuálnej situácie vzájomných vzťahov medzi otcom a synmi bola odôvodnená a v súlade so záujmom maloletých detí. Preto odvolací súd, bez viazanosti návrhom matky, zamietajúci výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k úprave styku otca so synmi v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil, majúť pritom za to, že v snahe oboch rodičov zabezpečiť preklenutie obdobia rozvodového konania deťmi v čo najmenšom napätí bude

dosiahnuť v tejto oblasti primeraný konsenzus tak, aby sa záujmy maloletých detí a rodičov dostali do vzájomnej rovnováhy a otec mal zabezpečený kontakt s maloletými deťmi, súčasne vyhovujúci i potrebám maloletých detí.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).